

ہمچ کہ سیک

مہ عشوق

تویہ؟

دکتورہ عرفان نازہر ٹاھاری

وسر گنپانی:

موسمب ٹھدھم

Alvan Baktat
- nurse

هيچ كەس
مەشوقى تۆيە؟

Description

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

چەنالىك تايبەت بە كتيب و بابەتى جياواز ♥

Queen city

شارى شازن

شارىك تايبەت بە كۆمەلگايەكى جوان

لەلايەن ئاقان بەهجەت كراوہ بە pdf

بۇ خويئەران

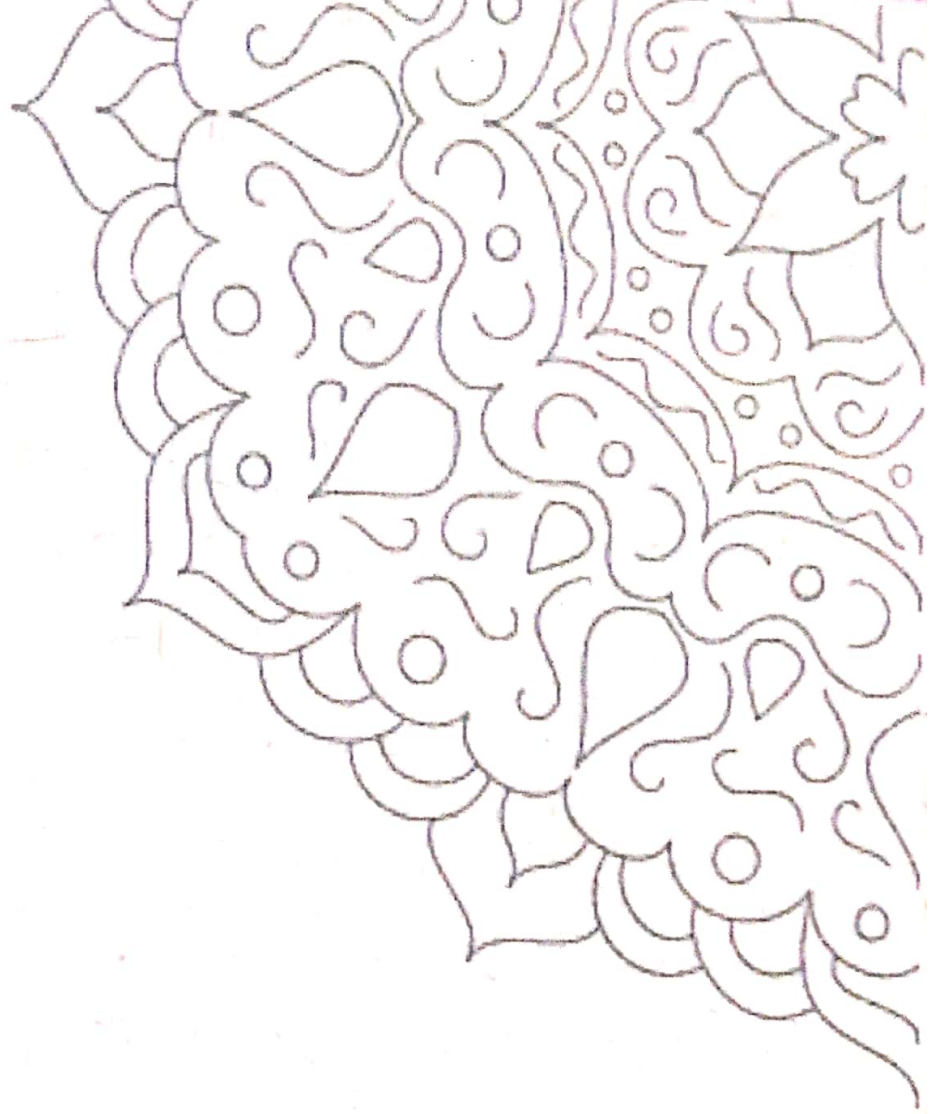
چەنال

<https://t.me/tanyahaji7>

بۇ راوبۇچون و پسيار بۇ كتيب مەينيرە!

@tanyahaji22

ئەكاونت!

هيچ كهس مه عشوقى تۆيه؟

دكتوره عيرفان نه زهر ئاھارى

ئاماده كردن و وه رگيپرانى:

موسعه ب نه دهه م

ھېچ كەس مەشوقى تۆيە؟

- زنجيرەى ئەخلاق و مەعنەويەت (۱۰).
- نووسەر: دكتورە عىرفان نەزەر ئاھارى
- وەرگىپرانى: موسەب ئەدھەم.
- بابەت: ئەدەبىياتى عىرفان
- ھەلەچن: ھەلکەوت ھەورامى.
- دىزاینى ناوہوہ: رەوشت محەمەد
- نۆبەتى چاپ: دووہم. ۲۰۲۱
- مافى لە چاپدانەوہى بۆ وەرگىپرانى پارىزراوہ

لە بەرئوبەرايەتى گشتى كىتبخانە گشتىيەكان
ژمارەى (۱۹۶۷) ى سالى (۲۰۱۳) پى دراوہ.

ناوہندى رىنوين

07701932749 - 07501269689

hakem1423@yahoo.com
renwen2009@yahoo.com

سلىمانى - بازارى ناوبارىك - نېۋى يەكەم
بەرامبەر كاسۇمۇل - دوكانى ژمارە (۶۶)

پیرست

- ۷ پیشه کی دکتوره عیرفان نه زهر ئاهاری
- ۸ دهقی وهرگیرانی پیشه کی نووسهر
- ۱۱ له باره نووسهره وه
- ۱۵ من و ئاهاری
- ۱۹ دلّم کاروانسه رایه کی دیرینه
- ۲۱ ههور و ئاوریشم و عیشق
- ۲۳ خودا چلچرایه کی له ئاسماندا هه لواسیوه
- ۲۵ داستانه کانی جوامیر
- ۳۱ ههر کاتیک که ده رویت، گه یشتوویت
- ۳۳ ئه و بته ئیبراهیمی ده ویست
- ۳۷ دونیا بیستونه، به لام فه رهادی نییه
- ۳۹ زهوی ئیمانی هینا و جیهان سهوز بوو
- ۴۱ به هار! په رده له سهر عاشیقی لابه ره
- ۴۵ حیکایه تی مانگ و پلنگ و عیشق
- ۴۷ هیچ کس معشوقی تویه؟
- ۴۹ له کۆله که تدا چیت هه یه؟
- ۵۳ ئارهش و کهوان و عیشق
- ۵۵ دهقیانووسیک که منم
- ۵۷ ئیمه دراوسینی خودا بووین
- ۵۹ ئه مهش سه ره تای مروّف بوو
- ۶۱ پیغه مبه ریک له ته نیشت مالمانه وه تیپه ری
- ۶۳ درێژه به جیهان ده دین
- ۶۵ سه رچاوه کان

پیشه کی دکتوره عیرفان نه زهر ناهاری

در جهانی پر از بیگانگی و آشوب زندگی می کنیم؛ در جهانی پر از غریبگی و تنهایی. اما در همین جهان غریبه گاه نسیم اشنایی می وزد و نامه ای با خود می آورد از خویشاوندی نزدیک از آن سوی مرزهای جغرافیایی. خویشاوندی هم خون که به زبان دل سخن می گوید. حالا سال هاست که من چنین خویشاوندانی دارم، خواهر و برادرانی که همگی بر سر سفره عشق بزرگ شده اند و لقمه هایی از نور و معرفت خورده اند. خویشاوندانی که جهان را برایم تحمل پذیر می کنند و از تنهایی و غربتم می کاهند. و همین کافی ست تا به یادم بیاورد که جهان می تواند جای خوبی باشد. خواهر و برادرانم از اقلیم کردستان، خویشاوندان منند؛ همان ها که کلماتم را همچون کودکی در اغوش می گیرند و به خانه می برند. انها برای کلماتم دایگی می کنند، کلماتم را در گهواره می خوابانند، تر و خشک می کنند. کلماتم در خانه انها بازی می کند و بزرگ می شود. انها به کلماتم سخن گفتن می آموزند.

عرفان نظراهاراری

اکتبر ۲۰۱۶ - لامه - ملند

دهقی وهرگیرانی پیشهکی نووسهر

له جیهانی پر له بیگانهیی و شهر و ئاشوبدا دهژین،
له جیهانی پر له نامویی و تهنیایی. بهلام ههر لهم
جیهانه نامویهدا، ههندیجار شنهبای ئاشنایی ههلهکات
و نامهیهک لهگهله خویدا دههینیت، له ناسیاوی نزیک له
لایهن سنووره جوگرافیاپیهکانهوه.

ناسیاو و نزیکي هاوخوین که به زمانی دل قسه
دهکهن. ئیستا سالانیکه من ناسیاو و کهسانیکي نزیکي
لهمجورهه ههیه، خوشک و براگهلیک که ههموویان
لهسهر سفرهی عیشق گهوره بوون و چهندین پاروویان
له نوور و مهعریفهت خواردوه.

کهسانیکي نزیک و ناسیاو وا دهکهن بهرگهی جیهان
بگرم و تهنیایی و غوربهتم کهم دهکهنهوه. ههر ئهمهش
بهسه تاکو ئهوهه بهبیردا بیتهوه که جیهان دهتوانی
جیگای چاکی و باشی بیت.

خوشک و برایانم له ههریمی کوردستان، نزیکهکانی
من، ههمان ئهوه کهسانهی ووشهکانم ههروهک مندالیک
لهباوهش دهگرن و بو مالهوهیان دهبهنهوه.

ئەوان دایکایه تی بو ووشه کانم دهکەن، ووشه کانم له
لانکه دا دهخه وینن، تەر و وشکیان دهکەنه وه.
ووشه کانم له مالیاندا یاری دهکەن و گه وره دهبن.
ئەوان ووشه کانم فییری قسه کردن دهکەن. (۱)

عیرفان نه زهر ئاماری

ئۆکتۆبەری ۲۰۱۶

لامه - هۆله ندا

۱. خوشبه ختانه بو یه که مجار له سالی (۲۰۱۱) ئەو کاته ی به بانگهێشتی
فستیقالی (گه لایوژ) هاتبوو بو کوردستان، گفتوگۆیه کمان له گه لیدا ساز
کرد به ناو نیشانی (عیشق و عیرفان) که برا و هاوڕێی خوشه و یستم
کاک (بیلال باسام) بو زمانی کوردی وەرگیراوه و له گوڤاری (چاوی
ههژان) دا بلاو کرایه وه، بهو ئومیده ی بتوانین له دوو تویی کتیبیکدا که
چه ندین گفتوگۆیه له گه ل نووسه رانی دی، بلاوی بکه ینه وه.

له باره نووسه ره وه: (۲)

دکتوره عيرفان نه زهر ئاهارى، له دايکبووى سالى (۱۹۷۴)ى تارانه. خاوهنى دوو دکتورايه له ئه ده بياتى فارسى و ميژووى فهلسه فهدا، خاوهنى کومه له بهرهميکى له بوارى ئه ده بيات و عيرفان و شيعردا که (۱۶) بهرهمه. بهرهمه کانى بو زمانه کانى (فهره نسي، تورکى، ئينگليزى، يابانى، ئيتالى، ئەلمانى، سویدی، هۆله ندى و کوردی) و هرگيردراون. تاكو ئیستا چه ندين خه لاتى به ده ستهيناوه، له وانه، خه لاتى ئه ده بى پهروين ئيعتيصامى، خه لاتى کتیبى سالى کومارى ئيسلامى ئيران، خه لاتى کتیبى وهرز و ... هتد، ههروهها تابلوى شانازى نووسينگه ي نيوده وله تى کتیب بو وه چه ي نوئ (ibby) له ئيسپانيا.

ئاهارى يه کيکه له نووسه رانى کتیبى (داستان ئاشتى) که له کورايى باشوور چاپ بووه و ئه م داستانه تاكو ئیستا بو (۱۰) زمانى جيهانى و هرگيردراوه و، به شيوه ي دهنگى و له گه ل مؤسيقادا بلاوبوته وه. ئه م بهرهمه مؤسيقيه له لايهن (يونيسکو) وه پشگيرى

۲. سه رچاوه ي سه ره کى نووسينى ئه م بابته پشت به ويکيپيدىاى فارسى به ستراره.

کراوه. نووسینەکانی باس لە روونکردنەوهی چەمک و بابەتەکانی وهکو، عیشق، قەناعەت، عدالەتخوازی، دژایەتی ستم و بەهای ژیان و مەرگ و بوون دەکەن و بە شیوەیهکی ئەدەبیاتیکی زۆربالا و ناسک ئەم بابەتانەیی خستۆتەروو. بەرھەمەکانی بۆ چەندینجار چاپ کراونەتەوه و بە تیراژیکی زۆر، کە تیراژی هەندیکیان دەگاتە دەیان ھەزار دانە.

دکتۆرە عیرفان لە ئیستادا سەرقالی وانە وتنەوهیە لە زانکۆ و ناوەندە زانستی و فیرکارییەکانی ئیراندا و خاوەنی سایتیکی تاییەت بە خۆیەتی و شایەنی باسە ئەم سایتە یەکیکە لە سایتە ھەرەباش و جوانەکانی ئیران و تاکو ئیستا چەندجاریک پلەیی یەکەمی لە باشترین سایتەکان لە رووی دیزاین و شیوازە ھونەرییەکیەوه بەدەستھیناوه و ناوی (نوور و نار)ە.

ئەو بەرھەمانەیی تاکو ئیستا بلاوبوونەتەوه:

۱. لە رۆژە سادەکان، (۱۹۹۶) بلاوبۆتەوه.
 ۲. پشتی کۆلانەکانی ھەر، (۱۹۹۷) بلاوبۆتەوه.
 ۳. کۆلە پشتیەکەت لە کوئیە؟ (۲۰۰۲) بلاوبۆتەوه.
 ۴. نامە خەت خەتییەکان، (۲۰۰۳) بلاوبۆتەوه.
 ۵. لەیلا ناوی ھەموو کچانی دونیایە، (۲۰۰۴)
- بلاوبۆتەوه. (فاتیمە ئەدھەم) ئەم کتیبەیی بۆ سەر زمانی کوردی وەرگیراوه.

٦. نەینی مروارییەکانی شەهەرزاد، (٢٠٠٤) بلاوبۆتەو.
٧. پیغەمبەریک لە تەنیشت مالمانەو تێپەری، (٢٠٠٥) بلاوبۆتەو.
٨. هەر نامەبەریک پیغەمبەریکە، (٢٠٠٥) بلاوبۆتەو.
٩. بالەکانت لە کوئی دانا، (٢٠٠٥) بلاوبۆتەو.
١٠. چا بە تامی خودا، (٢٠٠٥) بلاوبۆتەو. (شێعر)
١١. لە سینەتدا نەهەنگیک لێدەدات، (٢٠٠٦) بلاوبۆتەو.
١٢. جوامیر، ناویکی دیکە ی تۆ، (٢٠٠٧) بلاوبۆتەو.
١٣. من هەشتەمین ئێو حەوت کەسەم، (٢٠٠٧) بلاوبۆتەو.
١٤. لەسەر رووی تەختە جیهان بە گەچی نوور بنوسە، (٢٠٠٧) بلاوبۆتەو. (شێعر)
١٥. دوو روژی ماوێ بۆ کۆتایی دنیا، (٢٠١٢) بلاوبۆتەو.
١٦. من بیابان، هاوسەرم با، (٢٠١٣) بلاوبۆتەو. (شێعر)

بەرەمەکانی بە گشتی دەقی ئەدەبی کورت کورتن و لە شیوەی رۆمانی بچوک، یان کورتە چیرۆکان، بەلام دەشی بلێن توانیویەتی زۆرتەری بابەتە عێرفانی و چەمکە عێرفانیەکان لەم کتێبانەیدا بە کەمترین ووشە پێشاندات، کە پێشتر دەشی بلێن پێشینهی لەمجۆرە لە ئەدەبیات و عێرفانی ئێرانیدا نمونە ی گەر نەلێن نەبوو، ئەوا زۆر کەم بوو.

من و ئاھاری

دەر و ناسی بە ناوبانگی سەدەوی بیستەم (ئەریک فرۆم) باوەرپی وایە کاتیک کەسانیکمان خوشدەویت، لە بەرئەوێوەیە خۆمان لەواندا دەبینینەو، بە مانایەکی تر ئەوان دەبنە ئاوینەیک بۆمان، گەر ئەم گوتەییە وەر بگرین دەشی لە ژیاڵی ھەر یەکەماندا چەندین کەس بووبنە ئاوینە بۆمان، ئیدی ناسراو و نزیک بن یان نا، (خانم ئاھاری) یەکیکە لەو کەسانە نەک ھەر بەندە، بە لکو گەلیک لە مرقەکان خۆیان لە نووسین و بەرھەمە عیرفانییەکانیدا بینیوئەو، ئاخر ئەو باس لە رۆح و مەعنەوییەت و عیرفان و جوانی و ناسکی و قەشەنگی دەکات، شت گەلیک نەک بۆ هیچ کام لە مرقۆی دەر و ناسی و جوانین و خاویاری رۆحانییەت و مەعنەوییەت بیتاگانە نین، بە لکو سەودا و مامەلە لە گەل ئەو دۆنیایەیکە ئەم بابەت و چەمکە نوورین و قەشەنگانە بەشیکی زۆری پیکدەھینن.

حەوت سەل لە مەو بەر و پاش ئەوێ ھاوپی و برای ئازیزم (کاک بیلال باسام) ئاگاداری کردمەو لە ھاتنی خانمی نووسەر (دکتۆرە عیرفان نەزەر ئاھاری) بۆ ھەریمی کوردستان و داوای ئەوێ لیکردم کە ببینم و چاوپیکەوتنیک یان دیداریکی لە گەلدا

ساز بکه م، هه لېته تا کو نه و کاته نه ک هر ناشنای
 نووسینه جوانه کانی نه م خانمه نه بووم، به لکو ناویشم
 نه بیستبوو و هیچ شتیکم له باره یه وه نه ده زانی. بویه
 له سه ر قسه ی نه و هاوړی نازیزه م رویشتم به دوا ی
 دوزینه وه ی نه و خانمه دا و له کوتا روژی فیستیقالی
 گه لاویژدا و تا کو کوتا کاتی فیستیقاله که مامه وه،
 هه لېته به بی نه وه ی پرس و گه رانیکی بو بکه م، هینده
 نه بیت (کاک بیلال) باسی له هاتنی کردبوو، پاش نه وه ی
 دواکاته کانی فیسیقال کوتایان هات، له ریزی پیشه وه
 کورسیه کانه وه چند خانمیکم بینی به یه که وه قسه یان
 ده کرد، بویه راسته وخو به ره و لایان رویشتم و لینیان
 نزیکبوومه وه، به بی نه وه ی که سیان بناسم و ناشناییم
 له گه ل هیچکامیان هه بیت، پرسیارم له یه کیکیان کرد و
 پرسیم: ببوره خانم (عیرفان نه زهر نا هاری)، راسته وخو
 و به بی وه ستان وه لامی دامه وه به لی خو م. ئیدی
 پاش وتووژیکی کورت و خو ناساندنم و باسکردن
 له وه ی چون و له ریگه ی چ که سیکه وه هاتووم،
 شه و کاتیکمان دیاری کرد بو نه وه ی یه کتر ببینین و
 زیاتر باس له چند بابه ت و شتانیکی په یوه ست به
 نووسین و گفتوگوه بکه یین. پاش نه وه ی له گه ل خاتوو
 (که یغان) ی هاوسه رم و برای نازیزم ماموستا (زوبیر
 علی عارف) پیکه وه له کاتی دیاریکراو گفتوگویه کمان
 له گه لیدا ساز کرد و پاش وه رگیرانی له لایه ن (کاک

بىلال) ئازىزەۋە بۇ زىمانى كوردى ۋەرگىردرا، لە
گۇقارى (چاۋى ھەژان) دا بلاومان كردهۋە.

دواى ئەم گفوتوگۈيە زياتر بە بەرھەم و بىرى ئەم
خانمە بىر جوان و قەشەنگەۋە ئاشنابووم، كە تەژىن
لە عىرفان و رۇحانىيەت و لە كەمترىن نووسىندا
توانىۋىيەتى زۇرتىن پانقايى و بەرىنايى بابەتە رۇحى
و عىرفانىيەكان پىشان بدات، بە جۇرىك دەشى بلىين
لە ھەر نووسىنىكى كورتىدا «دىارە كورته چىرۇك
و كورته رۇمان دەنووسىت» توانىۋىيەتى گوشراۋى
بابەتىكى مەعنىۋى و چەق و ناۋەندى رۇحانىيترىن
چەمك و بابەت پىشانبدات و لەۋەش گرنگتر توانىۋىيەتى
بە زمانىكى سادە و بىنراۋ، مەزنترىن بابەتە نەبىنراۋە
و نەدىتراۋەكان نومايان بكات و خوينەر بەرىتە نىۋ
دەرياي مەعنىۋىيەت و عىشق و عىرفانەۋە. رەنگە
بە خويندەۋەى، نووسىن و كىتپەكانى خوينەرى
خۇشەۋىست زىدەتر ئەم بابەتەى بۇ كەشف بىيىت.

پاش سالىك زياتر بەسەردانىك لەگەل ھاۋژىنم
(كەيغان خان) سەردانى ئىرانمان كرد و چوۋىنە
خزمەتيان، شەۋىك لايان ماینەۋە و باسى چەندىن
بابەت و باس و كەسايەتى و نووسىن و كارى
ھەرىكەمان بۇ يەكتەر كرد، خوشك ئاسا بە جۇرىك
خزمەتى كردين كە دەتگوت عەيامىكە بەيەكتەر ئاشنابىن،
ئەۋ گوتەى عارىفەم بە بىر دەيتەۋە كە دەفەرموى: تو

تەنھا ئەم ژیاڤی دۆنیا یەت نەبوو، بە لکو لە هەریمی
 نەبوونەو هە تاکو سنوور و هەریمی بوون رینگەت
 تە ی کردو، ئیدی ئیمە هەر لە ئەزە لەو رۆحە کانمان
 بە یە کدی ئاشنایە و هەندیکمان خۆمان لە ئاویڤنە ی
 ئەوانیتردا دەبینینەو، سوپاسی خوی گەرە
 دە کەم بۆ بەخششە زۆر و لە ژمارە نەهاتوو دەکانی کە
 بیگومان ئەم خانمە و چەندەها کەسی دیکە، تەنانەت
 لەوسەری دۆنیاو بەخششی ئاشنایە تیمان لە گەلیاندا
 پیدە بەخشیت کە دەشی بلین هەندیک لەوانە گەو هەرە
 دەگمە نەکانی دۆنیا ی نوێ و سەردەمی نوین.

ئەم بەرھەمە چکۆلانە بە قەبارە و مەزن بە
 ناو دەرۆک، هەلبژیر یان گولچنیکە لە باغی بەرھەمدار
 و سەرسەوزی نووسین و بەرھەمەکانی (ئاھاری) کە
 (مەولانا) گوته نی: باغیکی سەوز و تەرە و جگە لە
 عیشق و شادی شتیکی دیکە ی تیدا نییە. بە ئومیدی
 چەشتن و ئەزموونکردنی ئەم باغە و دوا جار وەرگرتنی
 چیژی رۆحی و مەزنبوونی رۆح.

موسەب ئەدەم

٢٠١٦/١١/٢٩ - سلیمان

دلم کاروانسهرایه کی دیرینه

دلم کاروانسهرایه کی کون و دیرینه. من نه بووم
ئه و کاروانسهرایه هه بووه، من هه لم نه که ندووه. من
بیناکه یم بهرز نه کرده وه، من دیواره که یم بونیاد
نه ناوه، من که هاتم دروستکرا بوو، ته واو بوو بوو،
بینیم که هه زار حو جره ی هه یه، له هه ر حو جره یه کدا
چرایه کی هه لواسراو که پرووناک بوو ده سوتا، بو
رپونیک ده سوتا که ناوی عیشق بوو.

دلم کاروانسهرایه کی دیرینه، به لام من خاوه نه که ی
نیم، خاوه نی کاروانسهراکه ش هه ر ئه وه. کلپه که ی
به من نادات، خوی ده رگا کاکانی داده خات، خوی
ده یانکاته وه، هه موو شتیک له ژیر دهستی ئه و دایه،
رپگه پیدانی هه موو شتیک.

دلم کاروانسهرایه کی دیرینه، هه مووان دین
و دهرون و هیچ کهس نامینیتته وه، هیچ کهس
ناتوانیت بمینیتته وه. ئاخر شوینی ریبواران و مالی

رېبواران جىگەي مانەوہ نىيە. دەرۋن و جگە خاك و
رۆشتىيان شتىك بۆ من نامىنئىتەوہ. خۆزگە دلم مال
بوایە، مالئكى بچووك و كەسىك دەھات و نىشتەجى
دەبوو، دەھات و دەمايەوہ و دەژيا. رەنگە چەندىن
سال ھەر كاتىك كە رېبوارىك دىت، كاروانسەراكەم
بە چراخان و شوئنى رۆنى پر لە عىشق دەكەم،
ھەر جارىك دلم دادەخەم و ھەر جارىك فەرامۆشى
دەكەم كە رېبوارىك بۆ رۆيشتن ھاتوہ.

هه‌ور و ئاوریشم و عیشق

هه‌زار و یهک ناوت هه‌یه و من له هه‌موو
ئه‌و ناوانه ناوی « لگیف » م خۆشتر ده‌ویت، که بیر
له هه‌ور و ئاوریشم و عیشق ده‌که‌مه‌وه. زۆرباش
له بیرمه که له به‌هه‌شته‌وه هاتم، جه‌سته‌م له نوور
بوو و په‌ر و با‌لم له نه‌سیم و شنه‌با. به‌لام نه‌رم و
ناسک « لطیف » بووم، له نیو مشتی دونیادا جیگه‌م
نه‌ده‌بوویه‌وه. به‌لام زه‌وی ره‌ش بوو، پیس بوو،
ساف و سه‌خت بوو. دامینم به سه‌ختییه‌که‌یه‌وه گیر
بوو و ده‌ستم تیکه‌ل بوو به پیسی و لیلییه‌که‌یه‌وه
و منیش هه‌موو رۆژیک دلۆپ دلۆپ پیستر و لی‌لتر
ده‌بووم و گه‌رد گه‌رد سه‌ختتر.

من بوومه به‌رد و به‌ربه‌ست و دیوار. ئیدی نوور
و پروناکی له‌منه‌وه تیپه‌ر ناکات و ناگوزه‌ریت، ئیدی
ئاوی پێدا تیپه‌ر نابیت، رۆح له نیومدا ناروات و گیان
رۆیشتنی نییه.

ئىستا تهنه يادگار ييه كم له به هشت و له نهرمى و
 ناسكويه كهى، چهند دلويه فرميسكويه كه له گوشه ي
 دلمدا شار دو مننه ته وه. ناگريم تاكو ته واو نه بن،
 ده ترسم پاش نه وهى كه ته واو بوون له چاوه كانمدا
 وورده بهرد بباريت.

يا لطيف! نه مه خوو و نهرىتى دونيايه كه فرميسك،
 بيته وورده بهرد و روح بيته بهرد و گاشه بهرد؟
 نه مه خووى دونيايه كه شووشه كان بشكينيته و ده
 ناسكه كان والا و يه كالا بكاته وه؟

كاتيك پيسين، كاتيك سه راپا ليلين، به چاو دين
 و ده بينه دیده و روخسار، به لام ناسكى و نهرمى
 هر شتيك كه له سنوور تپه رى، نامينيته و ديار
 نامينيته.

يا لطيف! خوزگه دووباره و جاريكى تر، مشتىك،
 تهنه مشتىك له نهرمى و ناسكيت پيده به خشيم تاكو
 ليم ده چورا و هلم ده كرد و ناديار ده بووم، وهك
 ههوا كه نادياره، وهكو خوت كه ناديارى...

يا لطيف! مشتىك، تهنه مشتىك له نهرمى و
 ناسكى و «لطيف»ى خوتم پى بيه خشه...

خودا چلچرایه کی له ئاسماندا هه ئواسیوه

وتیان: چل شه و ههوشه ی ماله کهت گسک بده
و بیشۆره وه. شهوی چه له مین، هه زرره تی «خزر»
دیت. چل سال ماله کهم پاک کرده وه و شۆردم و گسکم
دا «هه زرره تی «خزر» نه هات. چونکه بیرم چوو بوو
ههوشه ی خه لوه تی دلم پاک بکه مه وه و بیشۆم.

* * *

ووتیان: چله نشینی بکه. چل شه و خۆت به و
خودا و خه لوه ت. شهوی چه له مین ده چیته سه ربانی
ئاسمان. من چل سال له چله ی گه وره ی زستان تا کو
چله ی بچووکی هاوین بو چله دانیشتم، به لام هه رگیز
بوونی بالایی و به رزییه کم نه کرد. چونکه له یادم چوو
بوو که خۆم به چل ستوون و پایه ی دونیا وه زنجیر
کردوو ه.

* * *

وتيان: دلت پر له نيانى بههشتييه. خودا عيشقى
تيدا پىچاوهته وه. گه لاي نيانى دلت والا بکه تاکو
بؤنى بههشت له سهرزهويدا بلاو بيته وه.

به مجوره م کرد، بؤنى نه فرهت جيھانى گرته وه.
تازه زانيم بى ئه وهى ئاگام لى بيت، شهيتان له دلما
چل پارچه يه کى بؤ خوى دووريوه.

که دهگمه ئيره، نائوميد دهيم، به جورىک که
دهمه ويته به ته واوى به ره و جهه ننم برؤم. به لام
فريشته يه ک دست ده گريته و ده ليته: هيشتا بوار
ماوه، سه يري ئاسمان بکه. خودا چلچرايه کى له
ئاسماندا هه لواسيوه که هر چرايه کى دلتيکه. دلت
پووناک بکه ره وه. تاکو چلچراى خودا دابگير سينيت.
فريشه مؤميکم پيده دات و ده پروات.

* * *

راستيه کهى ئه مشه و سه يري ئاسمان بکه، بينه
و سه ير بکه و بزانه دل چند له چلچراى خودا
پووناکه.

داستانه ڪاني جوامير

-۱-

جوامير نڙاي ده ڪرد و ٿاوينه ي له خودا دهويست،
تاكو خوى تيدا ببينيته وه، خودا دوعا و نڙاڪه ي
ليوه رنه گرت و جواميريش سوور بوو له سهر ٿه وه ي
وه لامي نڙاڪه ي بدريته وه.

سه رهنجام رڙڙيڪيان دوعاي جوامير وه رگيرا و
خودا ٿاوينه يه ڪي پييه خشى، جوامير له ٿاوينه ڪه دا
حه قيقه تي خوى بينى، ڪراسيڪ بوو چلڪن و پر له
چلڪ و ناپاڪي.

جوامير ترسا و ووتى: نه خير، خودايا، به لام
ٿه مه من نيم، ٿه ي ڪوا ٿه وه هموو شهوق و تاسه و
ٿيشتياق و ٿه وه هموو عيشق و ٿه وه هموو سوتان
و ٿاهو و نالانه ڪه هه مبوون؟

خودا فهرمووى: ٿه وه هموو سوتان و شهوق
و تاسه و ٿه وه هموو عيشقه تو نيت، ٿه وه منم
ڪه هه نديڪجار دهيانخه مه نيو رڙح به رگي تو وه.
جوامير بيدهنگ بوو و ٿيدي هيچي نه وت.

-۲-

پیاویک هات بو لای جوامیر و ووتی: شتیکی
پیروزم لیت دهویت، ئه ویش جلو بهرگه که ته. بیده به
من تا کو منیش گه وره و جوامیر بم.

- جوامیر ووتی: بهرگی من هیچ به هایه کی نییه، به لام
پرسیار یکم هه یه، وه لامم بده ره وه، بهرگه که م بو تو.
- پیاوه که ووتی: بپرسه.

- جوامیر گوتی: ئه گهر پیاویک عه بایه کی ئافر ه تانه
بدات به سه ریدا ده بیته ژن؟
- پیاوه که ووتی: نه خیر.

- جومیر گوتی: ئه ی ئه گهر ژنیک جلو بهرگی
پیاوانه له به ربکات چی؟ ئایا ده بیته پیاو؟
- پیاوه که ووتی: نه خیر.

- جوامیر ووتی: که واته به دوا ی ئه وه وه مه به
که بهرگی جوامیران بیوشی، چونکه ته نانه ت ئه گهر
پیستی مروقه گه وره کانیش بیوشی، ئه وا هیچ له
ناوه وه ت ناگوریت، هه ربویه جوامیری به گیانه، نه ک
بهرگ و پوشاک.

-۳-

جوامىر دەيگوت: تەمەنىكە شەرمەزارى خودام،
چونكى رۇژىكىيان بانگەشەي دۇستايەتى خودام دەكرد
وتم: خودايا، شەست سالە لە دەرگاي دۇستى تۇ
دەدەم و لە شەوقى تۇ دەسوتىم و تۇ وەلام نادەيتەوہ.
خودا فەرمووى: ئەگەر تۇ شەست سالە لە
دەرگاي دۇستى منت داوہ، من لە ئەزەلەوہ لە
دەرگاي دۇستى تۇم داوہ و لەو شەوق و ئىشتياقەي
كە بۇ تۇم ھەيە دروستمكردويت!
جوامىر گوتى: ھېچ كەس نىيە كە لەدۇستيدا لە
خودا پىش بكەويت.
خودا لە ھەمووشتىكدا دىرىنە و لە دۇستيدا
دىرىنترين.

-۴-

ئەگەر درکینک بە پینی کەسێکدا بروات - کەسێک
 کە لە لایەکی ژیانەوێ ژیاوێ - ئەو درکە بە پینی
 «جوامیر» دا رویشتووێ، «جوامیر» هە کە ئازار دەچێژیت.
 ئەگەر برسێتیی سەرێک بشکینیت، ئەگەر خوینیک لە
 جینگە یە کە برژیت، ئەو «جوامیر» هە کە بریندار دەبیت،
 ئەو خوینی «جوامیر» هە کە دەرژیت.

ئەگەر غەم و پەژارە یە کە بچیتە ناو دلی کە سێکەوێ،
 ئەگەر دلێک بگیریت و بشکیت، ئەو غەم و پەژارە یە
 دەبیتە هی «جوامیر» و ئەو دلی «جوامیر» هە کە
 دەگری و دەشکیت.

* * *

«جوامیر» گووتی: خودایا بوچی هیندە بە ئاگا و
 ئاگادارم دەکەیتەوێ، لە هەر درکینکی جیهان و لە هەر
 خوینیک جیهان و لە هەر غەم و پەژارە یە کی؟ بوچی
 جیهانت بەم بچووکییە لە ناوجەستە و لاشە ی مندای
 جی کردۆتەوێ؟

خودا فەرمووی: جیهانم خستۆتە ناو جەستە ی
 تۆوێ، چونکە نابیتە «جوامیر»، مەگەر ئەو کاتە ی کە
 بیتی مەردی «جیهان» و پیاوی جیهان!

-۵-

رۆژیکیان پیاویک پرسی: نیشانه و هیمای جوامیری
چییه؟ تاكو ئیمهش پیاوه تیمان بکهینه جوامیر.
جوامیر گووتی: که مترین نیشانهی ئه وهیه که
ئه گهر خودا هه زار که رامهت له گهڵ هاوریکه تدا بکات
و یهک که رامهت له گهڵ تودا، تو ئه و یهک دانه یهیه
خۆت هه ل بگریت و بیخه یته سهر هه زار دانه که یه ئه و.
پیاوه که گووتی: وای بو ئیمه که له مهردی تاكو
جوامیری، هه زار هه نگاهه و ئیمه هیشتا له هه نگاهوی
یه که مداین.

-۶-

ئه ی جوامیر جیهانت خۆش دهویت یان دوارپۆژ؟
به هه شتت خۆشتر دهویت یان دونیا؟ ژیانته
خۆشتر دهویت یان مه رگ؟
گووتی: له سه رای دونیادا، له ژیر درکینکا ژیانکردن
و ژیانم له گهڵ خودادا خۆشتر دهویت، تاكو له به هه شت،
له ژیر درهختی «طوبی» و بی ئاگابم له ئه و!

هر کاتیک که دهړویت، گه یشتوویت

... پشتمی قورس بوو و جاده کانی دونیای به دوور
و دريژ دهزانی که هه میسه جگه له که میکی زور،
شتمیکی نه ده ویست.
وورده وورده ده خلیسکا، دژوار و هیواش، شته
دووره کان هه میسه دوور بوون.
کیسه ل نه وهی بوی دانرا بوو «تقدیر» ی خوش
نه ده ویست و وه کو نه رکیک له سه ر شانی هه لیده گرت.
بالنده یه ک له ئاسمان بالی لیکن، سووک، کیسه ل
پووی کرده خودا و وتی: نه مه دادپه روهری نییه،
نه مه دادگه ری نییه.
خوزگه هینده پشتت قورس نه ده کردم، من هېچ
کات ناگه م، هیچکات.
له قورسی کوله که ی پشتمی خلیسکا، به مه به ستمی
نائومییدی...

خودا كېسەلى لەرووى زەويەو بەرز كردهوہ.
زەوى پيشاندا، بازنەيەكى بچووك بوو.
پىي ووت: سەيركە و بنوارە، سەرەتا و كۆتاييەك
لە ئارادا نىيە، ھېچ كەس ناگات. !
چونكە رۆيشتنىك لە ئارادا نىيە، تەنھا رۆيشتنە.
تەنانەت ئەگەر كەمىكىش. ھەر كاتىكىش كە
دەرۆيت، گەيشتوويت.
باوهرىش بكە ئەوہى لە ئەستوى تۆدايە و لەسەر
شانته تەنھا ئەركىكى قورس نىيە، تۆ پارچەك لە
بوون ھەلدەگرىت، بەشىك لە شتەكانم.
خودا كېسەلى خستەوہ سەر زەوى...
ئىدى نە كۆلەكەى ھىندە قورس بوو و نە رىگەكان
ھىندە دوور.
كېسەل كەوتەرى و رۆيشت، تەنانەت گەر
كەمىكىش، بەشىكىش لە «ئەو»ى ھەلدەگرت.

ئەو بته ئیبراهیمی دەویست

ئەو بته دەگریا. چونکه هەرگیز نهیتوانیبوو
نزا و پارانه وهیهک گیرا بکات و وەر بگریت و
موعجیزه یهک بهینیتته دی. له بهرئەوه شادومان نه بوو
لهو پیشکه شکردنانهی که دهیانخستنه بهر پیی و لهو
قوربانیا نهی که بۆیان دههینا. چونکه دلتهنگی کیویک
بوو که لییان جیا کردبوویه وه و بیزار لهو ته وره ی
که تاشیبوی و ماتومه لوول لهوانه ی ناویکیان بۆ
دانا بوو و ستایشیان ده کرد. بته گه وره دهگریا،
چونکه دهیزانی نه گه وره یه و نه به شکۆ و نه پیروۆز.
هه مووان ده که وتن به سهر پییه کانیدا و له بهر ده میدا
چۆکیان ده برد ئەویش بۆ خودا ده چه مییه وه.
ئەو بته یک بوو که گه وره یی نه ده خواست. مه زنی
و گه وره یی و پیروۆزی نه ده ویست. ناوی نه ده ویست
و ناو نیشانی نه ده ویست.

تو دہگیا و تہوری لہ خودا دہویست. ئیبراہیمی
دہویست. شکان و ووردبوونی دہخواست.
بہ لام خودا نزا و دوعاکانی و ہرنہ دہگرت.
ہزار سال تپہری. ہزار سال.
رؤژیک سہرنجام خودا تہوریکی نارد بی ئیبراہیم.
تو رؤژہ بتہ گہورہ کہ زیاتر لہ ہر رؤژیکتر
گریا، بہرتر لہ ہر رؤژیک.
چونکہ زانی کہ ئیبراہیمیک نابیت. چونکہ زانی
و بوی دہرکہوت کہ پاش ئەمہ ئەو ہم بتہ و ہم
ئیبراہیم.
خودایا، خودایا، خودایا چون بتیک دہتوانی تہور
لہ خوی بدات؟
چون بتیک دہتوانیت خوی بشکینیت و خوی
ووردو خاش بکات؟
چون؟ چون؟ چون؟
خودایا ئیبراہیمیک بنیرہ، خودایا ئیبراہیمیک
بنیرہ، خودایا ئیبراہیمیک...
بہ لام خودا ئیبراہیمیکی نہنارد.

* * *

به لام بیباکی و دلیری و نازایه تی نارد، ئیبراهیم ئاسا.
ئای چهند رۆژیکی گه وره بوو ئه و رۆژهی که
بتیک ته وری له خۆیدا و خۆی شکاند و خۆی وورد
و خاش کرد.

خه لکی ده یانوت ئه مه بت نه بوو، به ردیک بوو
سسست و خاکی و په رش و بلاو بوو. بویه ناویان
له یادکرد و پارچه کانیان خسته ناو ئاوه وه و
خاکه که شیان دایه به ره هه وا.

ئیدی کهس ناوی ئه وی نه برد، ناوی ئه و بته ی که
خۆی شکاند.

به لام هیشتا دهنگی شادی ئه و بهرگویی ده که وی،
دهنگی شادی ئه و مشته خاکه که له ستایشی خه لکی
رزگاری بوو.

دهنگی ئه و که به عیشق و شکو و نازادی گه یشت.

دونييا بيستونه، به لام فهراهدي نيبه

دونييا بيستونه، به لام فهراهدي نيبه و نه و ته وره
هه زار ساله که له شکاني کيودا که وتووه. خه لکي
دين و دهر ون، به لام هيچ کس به دواي نه و ناميري
به رد تاشه دا ناگه ريت. نيدی که سينک نه خشیک له سهر
نه م سنگه سهخت و به هيزه دا ناکيشيت.

دونييا بيستونه و له سهر رووي هر پايه يه ک
عيفرיתי فهراهاد کوژ دانيشتووه. هه موو روژنيک
ديته خواره وه و له گوښه کانتدا ده لیت که شیرين
توی خوش ناويت و جيهان تال ده بيت.

به لام تو باوهر مه که. عيفرיתי فهراهاد کوژ درو
دهکات. چونکه تاکو عيشق هه يه، شیرين هه يه.

به لام هه نديجار عيشق سهخت ده بيت، هينده
سهخت که ته نها تاشه ري به رده کان لبي دهر ده چيت.

له سهر رووي نه م بيستونه ناساز و ناهه مواره
هه نديجار ته نها به به رد تاشيک ده توانریت جينگه و
شوینی عيشق به ديار بخريت.

گه ر نا هيچ کس باوهر ناکات نه م بيستونه
فهراهديکي هه يه.

* * *

ئىمه فەرھادين و ئەوانىتر پىمان پىدەكەنن. ئىمه
فەرھادين و دەمانەوئىت لەسەر بەردەكانى ئەم
دونىايە، جۆگەيەك لە شىر و جۆگەيەك لە ھەنگوين
بكىشىن. لە مەلەكوتەو ھە تاكو چالى قول. عىشق، شىر
و عىشق، شەكر، عىشق، شەكر و عىشق. ھەنگوين،
شىر و شەكر و ھەنگوينى عىشق، نەك لە دەستى
شىرىن، بەلكو لە دەستەكانى خوسرەودايە. بەلام
خوسرەوى ئىمه خودايە.

* * *

ئىمه بە عىشقى ئەم خوسرەويە كە لە بىستوندا
ماوينەتەو ھە. ئىمه بە عىشقى ئەم خوسرەويە كە
بەردتاشىك لە رەگ و ريشەى ھەر بەرد و گاشە
بەردىك دەدەين. ئىمه بە عىشقى ئەم خەسرەو ھە... ھە
گەرنا شىرىن بيانو ھە.

* * *

ئىمه سەما دەكەين و بىستون سەما دەكات.
ئىمه پىدەكەنين و بىستون پىدەكەنىت. بەيئە ئەوانى
ترىش پىمان پى بکەنن. ئەوان نازانن خوسرەوى
ئىمه چەند شىرىنە!

زهوی ئیمانی هیئا و جیهان سهوز بوو

زهوی سهرمای بوو، چونکه ئیمانی له دهستدا بوو، نه تۆویک له دلپهوه سهری دهردههینا و نه بالندهیهک له سهر پرووی شانەکانی ئاوازی دهخویند. دلی به هۆی نائومیدیهوه بوو بوویه سههۆل و دهستهکانی به هۆی بهستنهوه دوو دل مابوونهوه. خودا به زهوی ووت: خوشهویست و ئەزیزم ئیمان بهینه، تاکو دووباره و جاریکتر گهرم ببیتهوه. بهلام زهوی گومانی کردبوو، گومانی له خۆر کردبوو، گومانی له بالنده کردبوو.

خودا فهرمووی: له یادته ئیمانی سالی پیشووت چون به پالفتهیی گهیشته؟ تۆ گهرم و پر شهوق و تاسه بووی و بوویته هاوین، شهوق و تاسهت بهرههمی دهرکهوت و وورده وورده لهو شهوق و تاسهیه بهرهو پیگهیشتن و له پیگهشتنهوه به مهعریفهت گهیشتی، ئەو مهعریفهتهمان ناو نا پاییز. بهلام من به تۆم ووت پاش هر ماریفتهیک، ماریفتهتیکتر ههیه و لیم پرسیت که ئایا دهتهوی تاکو

ئه به د ئه م ماریفه ته ت به س بیته و هیچی تر نه خوازیت؟
 به لام تو بیقه راری ماریفه تیکیتر بوویت و پاشان
 به یادم هینایته وه که هر ماریفه تیکیتر له دوای
 هزار رهنج و نازاریکیتره و توش بو مه عریفه تیکی
 نوئی پیوستت به ئیمانیکی نوئی هیه. به لام له نیوان
 مه عریفه تی نوئی و ئیمانی نویدا دووری و ماوه یه کی
 سارد هیه که ناوی زستانه. دووری و ماوه یه که که
 ده بیته تیایدا بچیته خه لوه ت و تیرامان و ووردبوونه وه
 و نه زموونه وه، سه بوری و سکوت و بیدهنگی و
 سه نگینی، توش قبولت کرد و پیی رازی بووی.

به لام ئیستا کاتی نه وه یه که له زستانی خوت
 بیته دهره وه و ئیمان بهینی و نه وه ی له زستانه وه
 فیر بوویت له ئیمانی تازه و نویدا به کاری بهینی،
 چونکه مانه وه له م بیدهنگی و سکوت و سه نگینییه دا
 ریوره سمی ئیمان نییه، ئیمان شکوفه یی و شهوق و
 تاسه و شادومانییه، ئیمان ژیانه.

له بهرته وه ئیمان بیته نه ی زهوی خوشه ویست!
 ئیدی زهوی ئیمانی هینا و جیهان گهرم بوو.
 زهوی ئیمانی هینا و جیهان سهوز بوو.
 زهوی ئیمانی هینا و جیهان به شهوق و تاسه و
 شادومانی گه یشت.

ناوی ئیمانی تازه ی زهوی، به هار بوو.

بەهار! پەردە لەسەر عاشیقی لایبەرە

بەهار عاشیق بوو و زەوی مەعشوق. عیشق
نائارامی دەهینا و بەهار نائارام بوو. بەلام زەوی
ئارام و سەنگین و بە سەبر.

زەوی هەموو رۆژیک راز و نەینییەکی بە بەهار
دەدا و دەیکوت: ئەم رازە و نەینییە بە کەس مەلی. نە
بە نەسیم و شنه با نە بە بالندە و نە بە درەخت. کە
رازەکانت ئاشکرا کردن بە بادا دەچن و راز و نەینی
بە باداچوو ریسواییە.

هەر تۆویک رازیک بوو و هەر چرۆ و گۆپکە
و لقیک نەینییەک. هەر دلۆپیک باران و هەر دانە
بەفریک رازیک.

رازەکانیش بیقەرار و بی ئارام ئاشکرا بوو بوون
و بەهار نا ئارام و ئاشکراکردن.

به لام زهوی دهیوت: هیچ مهلی، بیدهنگی و
خاموشی رمز و نهینی عاشیقیه و عاشیقی سنگینی
فراوانی دهویت. به فراوانی عیشق،

زهوی دهیوت: دهمت دابخه تاكو ئەم بهرده ره شه
ببیته ئەلماس و ئەم خاكه تاله ببیته شكوفه ی گیلاس.
زهوی دهیوت: ... زستان سارد، زستان سوتان،
زستان سهنگین و قورس و به ته مه نداچوو.

به هاریش له هه موو زستاندا سه بووری و
به رگه گرتن و ئارامگری و بیدهنگی و سکوت فیژبوو.
چه ندین پوژ تیپه پین و چه ندین ههفته و چه ندین
مانگ. چه ندین سات و چرکه سارد و چه ندین کاتژمیر
سهخت. به بی ئەوهی هیچ کس له باره ی به هاره وه
بلی و به بی که سیک له باره ی به هاره وه بزانی.

راز و نهینه کان له دلی به هاردا بلاو بوونه وه
و چرویان ده رکرد و هاتنه سه ره وه و به هار به
جوړیک پر بوو و هینده پر بوو لیی ده پوژا، ئیدی
پیستی نه ما و دلی بوویه هه زار پارچه.

زه ویش ده یگوت: عاشیقی ئەمه یه که به هو ی توندی
پر بوونه وه سه ره ونخون ببیته وه و له توندی چیژ هه زار
پارچه بیت. عیشق ئاگره و دل ئاگردان و ئاته شگاه.
به لام عاشقی ئەوکاته یه که دل ببیته ئاگر پرژین.

زهوی دهیوت: راز و نهینییه بچووکه کان و

عاشیقییه هیچ و ناچیزه کان به های ئه و هیان نییه بلاو
بینه وه و ئاشکرا بین. راز و نهینی ده بییت مه زن بییت
و عاشقیش ترسناک، ده بییت په ردهش له سه ر عاشقی
ئه و کاته لابرییت که جیهان حیرهت بکات.

ئیدی به هار په ردهی له سه ر عاشقی لابرده،
ئه و کاتهی که رازه کهی مه زن و گه وره بوو و
عیشقه که شی ترسناک.

ئیدی دواچار جیهانی حیران و تووشی حیرهت
کرد.

حیکایه تی مانگ و پلنگ و عیشق

عیشق، پلنگیکه که له ره گه کانم دیت و د پروات و
را دهکات. پلنگیک دهیه ویت تا کو لای خودا پروات.
من ئەم پلنگه نابہستمه وه و دهسته موی ناکه م.
ته نانهت ئە گهر قه فہسی جهستم بشکینیت.

خودا له مانگیدا جیلوه و جوانیمان پیشانده دات
و ئەم پلنگه ش دهیه ویت تا کو مانگ بفریت. حیکایه تی
پلنگ و مانگ گه لیک سه رسور هینه ره. به لام هه رچی
نامو مکیتره، جوانتره.

پلنگی عیشق هه وای گرتنی مانگ له که لله ی سه ری
داوه و به ئاسماندا هه لده گه ریت. به لام هه زار هه زار
فه رسه خ ماوه بو گه یشتن به ئاسمان و ده که ویت.
دهرگاکی جیهان پر له پلنگی مردوووه که هه رگیز
په نجه یان به ئاسمان نه گه یشتوووه.

به لام خودا په ری پلنگه که ئەندازه ده گری و
پیوانه ی دهکات، نه ک گه یشتنی. پلنگه کانیش ده زانن
که خودا پلنگیکی خوشتر ده ویت که دوورتر ده فریت
و بهر زتر ده بیته وه.

هیچ کس مه عشوقی تویه

عاشیق دهیویست بروات بو سه فەر بروات. چه ندین
رۆژ و مانگ و سال بوو که جامانه بی ده به ست.
شه و رۆژ ده یخسته نیو جه مانه که یه وه. به رده وام
مانگه کانی ریگده خست و به رووی یه کدا ده بیپچان و
به دوا یه کدا ساله کانی کۆده کرده وه و ده یخستنه
سه ر جامانه که یه وه. ئەو هه موو رۆژیک شه ممه و
یه ک شه ممه ی ده کرده ناو گیرفانی جامانه که یه وه و
چه ندین سه ده ئەمکاره ی ده کرد.

چه ندین سال بوو خودا ئاگای لیی بوو و سه یری
ده کرد و هیچ شتیکی نه ده گوت. به لام سه ره نجام
رۆژیکیان له ریگه ی ده نگیکه وه پیی وت: خوشه ویستی
عاشیق، بیرناکه یته وه خه ریکه سه فه ره که ت دره نگ
ده بییت و دره نگ ده که ویت؟ جامانه که ت گه لیک
قورسه. له گه ل ئەم هه موو سال و ئەم هه موو سه ده
و ئەم هه موو مانگه و هه فته یه ده ته وی چی بکه یت؟
عاشیق و وتی: خودایا: عیشق سه فه ریکی دوور و
دریژه. من پیویستم به م هه موو مانگ و هه فتانه هه یه.
به م هه موو سال و سه دانه، چونکه هه ر راده یه ک

عاشیقی بکهم جاریکی دی هر که مه.

دهنگه که ووتی: به لام عاشیقی سووکیه. عاشیقی
سه فهری سات و چرکه کانه. نهک درهنگی سه دهگان
و ساله کان. به رزبه رهوه و برو هیچ شتیک له گهل
خوت مه به، جگه لهم چند سات و چرکه یه که خودا
به تو یان ده دات.

عاشیق ووتی: شتیک له گهل خودا نابهم... باشه.
نه سه ده یه ک و نه سالیک و نه مانگ و نه هه فته یه ک.
به لام خودایا: هر عاشیقیک پیویستی به که سیکه، به
که سیک که هاورنیه تی و هاورایی بکات. به که سیک
که پی به پی له گهلیدا بروات. به که سیک که ناوی
مه عشوقه.

خودا فهرمووی: نه خیر. نه که سیک و نه شتیک،
«هیچ شتیک»، تویشوو تویت و «هیچ که س»،
مه عشوقی تو، له سه فهریکدا که ناوی عیشقه.

پاشان خودا جامانه ی عاشیقی سووک کرد و لینی
وهرگرت و خستیه سهر رینگه. عاشیق که وته ری و
سووک بوو و هیچی نه بوو، جگه چند چرکه یه ک که
خودا پی به خشیبوو.

عاشیق که وته ری و ته نها بوو و هیچ که سی
نه بوو. جگه له خودا که هه میشه له گهلیدا بوو.

له کوله که تدا چیت هه یه؟

کوله پشتیه که ی هه لگرت و بهری که وت. رویشت
تا کو به دوای خوادا بگه ریت و ووتی: تا کو خودا
نه دوزمه وه ناگه ریمه وه. چله داریکی بچوک و
رهنجکیش له که ناری ریگه دا وه ستابوو. ریبوار به
خنده و پیکه نینه وه به درهخته که ی وت: چ تاله له
که ناری جاده بوون و نه رویشتن.

درهخته که ش له ژیر لیوه وه ووتی: به لام
تالتر ئه وه یه برۆیت و رزگارت نه بییت و به خالی
بگه ریته وه. خوزگه ده ترانی ئه وه ی به دوایدا
ده گه رییت، هه ر لیوه دایه. ریبواره که رویشت و وتی:
درهختیک له ریگه دا چی ده زانیت، پییه کانی له خاک
و گلدان، ئه وه هېچ کات چیژی گه ران نادوزیته وه و
هینده ی نه برد که درهخته که ووتی: به لام من گه رانم

له خۆمهوه دهست پیکردووه و کهس سه فهره کهم نابینیت جگه له وهی که دهیکات.

رێبواره که رویشته و کۆله کهی قورس بوو. ههزار سال تیپه ری، ههزار سالی پر پیچاوپیچ، ههزار سال به رزی و نرمی. رێبواره که گه رایه وه. ره نجاو و نائومید. خودای نه دۆزیبوویه وه، به لام سه رکه شی و غروری ونکردبوو. گه یشته سه ره تای جاده. ئه و جاده یه ی که رۆژیک له وێوه دهستی پیکردبووه. درهختیکی ههزار ساله، به رز و بالا و سهوز له ته نیشتی جاده که وه بوو. له ژیر سیبه ره که یدا دانیشته تا کو که میک پشوو بدات. رێبواره که درهخته کهی نه هاته وه یاد. به لام درهخته که ئه وی ده ناسی.

درهخته که ووتی: سلاو رێبوار، له کۆله که تدا چیت پییه؟ میوانداری منیش بکه.

رێبواره که ووتی: بالا به رز، تویشهم خالییه! شه رمه ندهم، کۆله کهم خالییه و هیچ شتیکم نییه.

درهخت ووتی [چ چاکه، کاتیک هیچت نییه، هه موو شتیکت هه یه. به لام ئه و رۆژه ی که ده رویشتی، هه موو شتیکت له کۆله که تدا هه بوو، غرورو و سه رکه شی که مترینی بوو،] جاده ی لیی وه رگرتی.

ئىستا لە كۆلەكەتدا جىگەيەك ھەيە بۇ دۆزىنەوھى
خودا و خودا بدۆزىتەوھە. پاشان ئەندازەيەك
حەقىقەتى خستە ناو كۆلى رىبوارەكەوھە. دەستەكانى
رىبوار پر بوون لە ئىشراق و چاوەكانى لە حىرەتتدا
دەدرەوشانەوھە و ووتى: **ھەزار سال رۆيشتەم پەيدام**
نەكرد و نەمدۆزىيەوھە و تۆ نەرۆيشتويت و ئەم
ھەمووت دۆزىيەوھە!

دەرەختەكە ووتى: چونكە تۆ لە جادەدا رۆيشتى
و مەن لە خۆمدا و برىنى خود دژوارترە لە برىنى
جادەكان.

ئارەش و كەوان و عىشق

ئارەش ووتى: زەوى بچوكە، تير و كەوانىكم
دەويت تاكو جيهان گەورە بكم.
رەزا ووتى: وەرە عاشيق بين جيهان گەورە
دەبيت، بى تير و بى كەوان.
رەزا كەوانىكى ھەبوو بالا و بەرزى ھىندەى پەلكە
زىرپىنە و تىرىك بە بەرزى ئەستىرە، كەوانەكەى دلى
بوو و تىرەكەى عىشق.
رەزا وتى: لەم كەوانەوہ تىرىك بوەشىنە، ئەم
تىرە مەلەكوت بە زەويەوہ دەنوسىنيت.
بەلام ئارەش كەوانەكى غىرەتى بوو و جگە لە
خوى تىرىكى نەبوو.
ئارەش دەيوت: جيهان پىويستى بە عەيارانە تاكو
عاشيقان. كاتىك كە عاشقىت تەنھا تىرىك بو خوت

ده وده شينيت و جيهانى خوت فراوان ده كه يت. به لام
كاتيك عه يارى خوت تيريت، ده رده چيت تاكو جيهان
بو نه وانى تریش فراوان بيت.

رهزا ووتى: خوزگه عاشقان هه مان عه ياران
ده بوون و عه ياران هه مان عاشيقان.

پاشان كه وانى دل و تيره كه ي به ناروش به خشى،
به مجوره بوو كه كه وانى ناروش بوو به په لکه
زيرينه بالاشى به به رزى نه ستيره. ئيدى تيرىكى
وه شانده.

تيرىك كه هه زاران ساله ده روات. به لام هېچ
كهس نازانيت نه گهر رهزا نه بوایه، تيرى ناروش
هينده دوور نه ده رویشته.

دهقیانووسیک که منم

دلم ههستانیکی له ناکاوی دهویت و راکردنیکي
ریزدار به هوی هاواردهود. دلم ئەشکهوتینکی دهویت
و خهویک سی سهه سهه و یارانیکي جوامیر.
دهمهویت چاوم لیک بنیم و نهزانم ههتاو کهی
ههلدیت و کهی و چ کاتیک ئاوا دهبیت وه نهزانم کام
سههده له دواي کام سههدهوه دیت.

خوزگه که چاوم دهکردهوه، ئیدی دهقیانووسیک
بوونی نهدهبوو و سکهکان له رهونهق و پرشنگاریهوه
کهوتبوون.

من مروفتیکی ههزار سهههه که ههزاران جار
رامکردووه، پهنام بو ههزاران ئەشکهوت بردووه و
ههزارجار خهه پیا کهوتوووه. بهلام بو ههه جینگهیهه
که رویشتبم، دهقیانووسیش لهگهلهمدا هاتوووه. من

خهوتووم و ئه و بيدار ماودتهوه. بهلام ئيدي راگردن
 و ئهشكهوت و خهوى سى سهه ساله بهكهلكى من
 نايهت. من بؤ كوى رابكهه له دهقيانووسيك كه له
 كراسهكههدا ههناسه دههات و له بهرامبهه چاوهكانهدا
 چاوهههه و سههيرم دهكات و چ بليم له بارهيهوه كه
 نهك لهسهه تهخت و كورسيهكهه خويدها، بهلكو
 لهسهه دلى من دانيشتووه و پالى داودتهوه و ئه و
 سوارانهه كه به دواى مندا دين نهك له ريگهكان،
 بهلكو له رهگهكانى مندا دين و دهرون.

چ بليم كه راگردن لهم دهقيانووسه، راگردنه له من
 و شورش بهسهه ئهودا و پهريشاني بهسهه خومدا.
 نا، ئهه خوداى خهوهكاني مهعريفههت و
 ئهشكهوتهكاني تهنيابي. من ئيدي ناروم بؤ ئهشكهوت
 و ئيدي ناخهوم، چونكه ئهه دهقيانووسه منم و
 لهگهه لههه خهوينكا ناگاته بيدارى. سبهيني، سبهيني
 جهنگى منه و دهقيانووسم. بي زنجير و شمشير و
 بي كلاو، جهسته به جهسته و رووبهروو، چونكه
 ژيان خهباتى مرووف و دهقيانووسهكههيههتي.

ئېمە دراوسىيى خودا بووين

رەنگە ئىدى من نە ناسىت، رەنگە منت نە يە تە وە ياد.
بە لام من تۆ باش دە ناسم. ئېمە دراوسىيى خودا بووين
و ئىوھش دراوسىيى ئېمە و ھەموومان دراوسىيى خودا.
لە ياد مە ھەندىكجار دە چوويته ژىر بالى فرىشتە كان
و من ھەموو ئاسمان بۆت دە گەر رام، تۆ پىدە كە نىت و
من لە پشتى خەندە كانە وە دەمدوزىتە وە.

زۆر باش لە بىرمە ئەو رۆژانە عاشىقى خۆر
بوويت. نىو دەستت پىر و تەژى بوو لە خۆر.
رۈوناكى لە نىو پەنجە ناسكە كانتە وە دە چۆرا. كە
بە رىگادا دە رۆيشتى رىگە يەك لە رۈوناكى لە سەر
رۈوى كاكىشان بە جىدە ما.

لە بىرتە؟ ھەندىجار شە يتانىمان دە كرد و دە رۆيشتىن
بە دواى شە يتاندا. تۆ گولى بە ھەشتىت بەرە و ئەو
دە وە شاندا و ئەو كوفرى دە كرد. بە لام ھىزى بە ئېمە
نە دە گە يىشت. تەنھا دە يوت: ھەر كە پىيە كانتان بگەنە

زهوی. دهزانم چون له ریگه دهرتان بکه م.
تو، سه رقالبوویت، بی نارام و بیقه رار بوویت.
ئاسمانت دهخسته سهر سهرت و شهو تاکو بهیانی
له م ئهستیره وه بۆ ئه و ئهستیره دهفریت و که بهیانی
دهبووه، له باوهشی رووناکیدا خهوت لیده کهوت.

بهلام هه میسه خهونی زهویت دهبینی. ئاره زووی
خهونه کان ختوکه یان ده دایت. دلت دهیوست بیته
دونیاه و هه میسه ئه مهت به خودا دهگوت و هیندهت
گوت و گوت، تاکو خودا بۆ دونیای هینایت. منیش
هه ر ئه مکاره م کرد، منداله کانی تریش به هه مان شیوه،
ئیمه هاتین بۆ دونیا و هه موو شتیک تهواو بوو.

من ناوی تو م بیر چوو یه وه و توش ناوی من،
ئیمه ئیدی نه دراوسی ئی یه کتر بووین و نه دراوسی
خودا. ئیمه ونبووین و خودامان ونکرد...

دۆستی من، هاویاریچی به هه شتم! نازانی دلم
چهنده بۆت تهنگ بووه. هینشتا کوتا رسته ی خودا
له دوو تویی گویمدا ده زرنگیته وه. له دلی گچکه ی
تو وه تاکو من ریگه یه کی راسته. ئه گه ر ونبوویت، له م
ریگه یه وه وه ره.

بهرز به ره وه. له دلته وه دهست پی بکه.
رهنگه جاریکیتر یه کتر بدوزینه وه.

ئەمەش سەرەتای مروۆف بوو

کە لە بەهەشت هاتە دەرەو، تەنھا سیویکی
هەبوو. سیویک کە بە دەسودەسە چنی بوویەو،
سزای ئەم دەسودەش نیشتنەو و دابەزین بوو.
[فریشتەکان وتیان: تۆ بی بەهەشت دەمری. زەوی
جینگە ی تۆ نییە. زەوی هەموو ستەم و گەندەلییە.]
مروۆف ووتی: بەلام من ستەم لە خۆم کردو.
زەوی تاوانی ستەمی منە. ئەگەر خودا بەمجۆرە ی
دەوێت و ئەمە دەخوازێت، کەواتە زەوی لە بەهەشت
باشترە.

خودا وتی: برۆ و بزانه ئەو جادەییە کە جاریکی
تر تۆ بو بەهەشت دەگەرینیتەو، لە زەویەو
تێدەپەریت، زەمینیک پر لە شەر و خیر، تەژی لە

هەق و ناھەق، لە ھەلە و چاکە، ئەگەریش خێر و
 ھەق و چاکە سەرکەوتن، تۆ دەگەریتەووە و گەرنا
 ناگەریتەووە...

فریشتەکان ھەموویان گریان. بەلام مەرۆف
 نەرۆیشت. مەرۆف نەیدەتوانی بپروات. مەرۆف
 لەبەردەرگای بەھەشت مابوو یەووە و تیامابوو. دەترسا
 و دوو دل بوو. ئەو کاتە خودا شتیکی بە مەرۆف
 بەخشی. شتیک کە بوونی تووشی سەرسورمان کرد
 و بوونەوەر خۆزگەى پى دەبرد. مەرۆف دەستەکانى
 والا کرد و خودا (ھەلبژاردن) ی پێدا.

[خودا ووتى: ئیستا ھەلبژیره. چونکە تۆ بو
 ھەلبژارد دروست بوویت، برۆ و باشترین ھەلبژیره،
 چونکە بەھەشت پاداشتی ھەلبژاردنى تۆیە.]
 عەقل و دل و ھەزاران پیغەمبەریش لەگەل
 تۆ دین، تاكو تۆ باشترینەکان ھەلبژیری، ئەوکات
 مەرۆف، زەوى ھەلبژارد. پەنج و ئازار و خەبات و
 ئارامگری. ئەمەش سەرەتای مەرۆف بوو.

پښه مېرېک له ته نېشت مالمانه وه تپه پری

پښه مېرېک له ته نېشت مالمانه وه تپه پری. باران باری.
دایکم کوتی: چ بارانیک ده باری.
باو کم وتی: به هاره.

نیمه ش نه مانده زانی باران و به هار ناویکی دیکه ی
نه و پښه مېرېک.

پښه مېرېک له ته نېشت مالمانه وه تپه پری.
جلوبه رگه کانمان خاکی بوون. نه و به ناماژیه ک خاکی
رووی جلوبه رگه کانمانی ته کاند. جلوبه رگه کانمان
بوون به جوری ناوریسم و نوور و دلمان له ژیر
جلوبه رگه کانمانه وه ده پینی.

پښه مېرېک له ته نېشت مالمانه وه تپه پری. ناسمانی
حه وشه که مان پر له خو و عادهت و دوو که ل بوو.

پێغه مبهەر هه موو خسته که نار هوه. خۆری پيشانداين
 و پارچه يه ک له و خۆره ي خسته نيو دهسته کانمانه وه.
 پێغه مبه ريك له ته نيشت مالمانه وه تپه رى و
 له ناکاو هه زار چۆله که ي عاشيق له سه ره په نجه کاني
 دره خته بچوو که که ي باخچه وه روان و هه زار ئاواز
 که له گه رووياندا مابوو يه وه، به ئيمه يان به خشى.
 ئيمه به بيرمان هاته وه که په يوه نديمان له گه ل دره خت
 و بالنده دا هه يه.

پێغه مبه ريك له ته نيشت مالمانه وه تپه رى. ئيمه
 هه زار ده رگای داخراومان هه بوو و هه زار قوفلى
 بى کليل. پێغه مبه ر کليليکى بۆ هينايين، به لام که ناوى
 ئه ومان هينا، قوفله کان بى موله تى کليل کرانه وه.
 من به خودام وت: ئه مرۆ پێغه مبه ريك له ته نيشت
 مالمانه وه تپه رى. ئه مرۆ رهنگه ئيره به هه شت بوو
 بيت.

خودا گوتى: خۆزگه ده تزانى هه موو روژيک
 پێغه مبه ريك له ته نيشت مالمانه وه تپه رى و
 خۆزگه ده تزانى به هه شت هه مان دلى تۆيه.

درېژە بە جىھان دەدەين

ئەمانەتى خۇدا لەسەر زەوى مابوويەو. مرقۇقەكان
تېدەپەرىن بى ئەوھى ھېچ بارىك لەسەر شانەكانيان بىت.
خۇدا پىغەمبەرىكى نارد تاكو بە بىريان بەھىننەو.
گوتەى يەكەمىن و پەيماندانى يەكەمىن.

پىغەمبەر وتى: ئەى مرقۇقەكان، ئەى مرقۇقەكان،
ئەم ئەمانەتە ھى ئىوھى. ھەلى بگرن. ئەمە ھەمان
ئەو شتەيە كە زەوى و ئاسمان تواناى ھەلگرتنىان
نىيە، بۇيە بە بىرى بەھىننەو، مرقۇق و دژوارىيەكەى.
بەلام كەس بەبىرى نەھىنايەو.

پىغەمبەر وتى: عىشقە. عىشقە. عىشقە لەسەر
زەوى ماوہتەو. بوار كەمە و فرسەت كورت.
پەلە بگەن، وەگەرنا نۆرەى عاشىقى تېدەپەرىت.
بەلام كەس بىر لە عىشق نەكاتەو.

پىغەمبەر وتى: ئەوھى ناوى ژىنە، نە خەيالە و نە
يارى. تاقىكردنەوھى. تەنھا وەلامدانەوھى ئەزموونى

ژيانيش، ژيانکردنه، ژيان. به لام کس وه لامی نه زمونی
ژيانی نه دایه وه.

له م نیوهنده شدا ته نها که سیک پییه کانی
خستبوویه وه نیو جیهانه وه، به زهرده خه نه یه که وه
وه لامی پیغه مبهری دایه وه. چونکه په یمانی له گه ل
خودادا به یاد ده هیئایه وه.

پاشان خودا گوتی: به پاریزگاری زهرده خه نه ی
مندالی، دریژه به جیهان ده دین.

سه رچاوه‌کان:

- جوانمرد، نام دیگر تو، عرفان نظر اھاری، تهران، انتشارات صابرین، چاپ ششم، ۱۳۸۹.
- من هشتمین ان هفت نفرم، عرفان نظر اھاری، موسسه انتشارات صابرین، تهران، چاپ پنجم، ۱۳۸۸.
- دو روز مانده به پایان جهان، عرفان نظر اھاری، انتشارات نور و نار، تهران، چاپ سوم، ۱۳۹۰.
- در سینه‌ات نهنگی می تپد، عرفان نظر اھاری، موسسه انتشارات صابرین، چاپ هفتم، ۱۳۸۸.
- پیغهمبه‌ریک له تهنیشت مالمانه‌وه تیپه‌ری، عرفان نظر اھاری، تهران، موسسه انتشارات صابرین، چاپ سیزدهم، ۱۳۹۱.

بەرھەمەکانی وەرگیر: (موسەب ئەدھەم)

چاپکراوەکان

زنجیرە ی فیکر:

- ۱- شارناسی و شارسازی، تەحسین ھەمەغەریب. ئامادەکردن، سالی ۲۰۰۹.
- ۲- نەتەووناسی، ن. تەحسین ھەمەغەریب، ئامادەکردن. سالی ۲۰۱۰.
- ۳- ئەرستۆ، ن:پ. سترا تیرن، وەرگیران، ژبانی فیکری و فەلسەفی، سالی ۲۰۱۰.
- ۴- ئیسلامی کوردی و.. تەحسین ھەمەغەریب، ئا: موسەب ئەدھەم، ۲۰۱۳.
- ۵- فەلسەفە چییە؟ فەیلەسوف کتیە؟، ئامادەکردن و وەرگیران، ۲۰۱۶.
- ۶- جوانی و ناشیرینی، فەلسەفە بو لاوان، وەرگیران، ۲۰۱۹.

زنجیرە ی ئەخلاق و مەعنەویەت

- ۱- دیوی ئەخلاق ریخراوە مەدەنییەکان. ئامادەکردن، سالی ۲۰۰۷.
- ۲- عیشق گەورەتر لە عیشق! نووسین، چاپی دووھم، سالی ۲۰۰۹.
- ۳- ئایا ئادەم نەیبینی؟ ن. جبران خەلیل جوبران. وەرگیران، سالی ۲۰۱۱.
- ۴- بوچی ترس لە مەرگ؟ ن: مہاتما گاندی. وەرگیران، چاپی دووھم، ۲۰۱۲.
- ۵- ئەخلاق و مەعنەویەت، کۆمەلە نووسەر، موسەب، فاتیمە ئەدھەم، ۲۰۱۳.
- ۶- ئەخلاق و فەزیلەت، ن. د. ئارەش نەراقی، وەرگیران، ۲۰۱۳.
- ۷- ئایین و مەعنەویەت، موستەفا مەلەکیان، وەرگیران. ۲۰۱۶.
- ۸- موناخاتنامە، خواجە عەبدوللای ئەنساری، وەرگیران، ناوەندی رینوین، ۲۰۱۹.
- ۹- عیشقنامە، لیکۆلینەو، نووسین، ۲۰۱۷.
- ۱۰- ژنانی عاریف و سۆفی، وەرگیرلن، ناوەندی سارا، ۲۰۱۹.
- ۱۱- هیچ کەس مەعشوقی تۆیە، د. عیرفان نەزەر ئاھاری، رینوین، ۲۰۱۹.
- ۱۲- عیرفان، باغیک لە حەقیقەت، نووسین، ناوەندی سارا، ۲۰۱۹.
- ۱۳- نیگایەک بو ئەخلاقناسی، نووسین، ناوەندی زەھاوی بو فیکر، ۲۰۱۹.

زنجیره‌ی مه‌ولانا ناسی

- ۱- گولستانی مه‌ولانا، ناماده‌کردن و وه‌رگیران، ۲۰۱۶.
- ۲- نایینناسیی مه‌ولانا، د. عبدالکریم سروش، وه‌رگیران، ۲۰۱۶.
- ۳- سولتانی عیشق، نووسین، له‌مه‌ر ژیان و هزری مه‌ولانا، ۲۰۱۸.
- ۴- شه‌ویک له‌گه‌ل خۆردا، د. عبدالکریم سروش، وه‌رگیران، ۲۰۱۸.

زنجیره‌ی سروش:

- ۱- چیه‌تی مه‌رگ؟ د. عبدالکریم سروش، ناماده‌کردن و وه‌رگیران، سالی ۲۰۰۹.
- ۲- عه‌قل و ئیمان.ن: د. عبدالکریم سروش. وه‌رگیران، چاپی دووهم، سالی ۲۰۰۹.
- ۳- سوننه‌ت و مؤدیرنه، د. سروش، د. حسین نه‌صر، نووسین و وه‌رگیران، ۲۰۱۱.
- ۴- عه‌قل و عیشق، ن. د. عبدالکریم سروش، وه‌رگیران، ۲۰۱۳.
- ۵- ئیمه له‌کام جیهاندا ده‌ژین؟ ن: د. عبدالکریم سروش. وه‌رگیران، ج ۲، سالی ۲۰۱۹.

زنجیره‌ی شه‌ریعه‌تی:

- ۱- مرؤف، ن. د. عه‌لی شه‌ریعه‌تی، وه‌رگیران، چاپی چواره‌م، ۲۰۱۵.
- ۲- ده‌فته‌ره خۆله‌میشیه‌کان. د. عه‌لی شه‌ریعه‌تی، وه‌رگیران، چاپی سنیهم، ۲۰۱۵.
- ۳- نزا، د. عه‌لی شه‌ریعه‌تی، وه‌رگیران، چاپی دووهم، ۲۰۱۵.
- ۴- شه‌ریعه‌تی، کئ بوو؟ چی گووت؟ ناماده‌کردن و وه‌رگیران، چاپی یه‌که‌م، ۲۰۱۵.
- ۵- نیشته‌وه، د. عه‌لی شه‌ریعه‌تی، وه‌رگیران، ۲۰۱۵.

زنجیره‌ی وته:

- ۱- سوکرات و ئەفلاتۆن، کۆمه‌له‌ ووته. چاپی دووهم، سالی ۲۰۱۱.
- ۲- وته‌کانی عیشق، کۆمه‌له‌ نووسەر، ناماده‌کردن و وه‌رگیران، ۲۰۱۳.
- ۳- ووته‌کانی ژیان، ناماده‌کردن و وه‌رگیران. چ ۲، سالی ۲۰۱۳.
- ۴- وته‌کانی (سوکرات، ئەفلاتۆن، ئەرستۆ)، (کوردی-ئینگلیزی)، ئا، وه‌رگیران، ۲۰۱۴.
- ۵- گه‌وه‌ره‌کانی ژیان، وته‌ی (کوردی - فارسی - ئینگلیزی)، ئا، وه‌رگیران، ۲۰۱۵.

ئەو بەرھەمانەي لەبەردەستدان و ئامادەي چاپن:

- ۱- فەلسەفەي عەدالەت. ن: تەحسین حمەغریب، وەرگىران.
- ۲- راپورتىك بۇ خاكى يۇنان. ن: نىكۆس كازانتزاكىس، وەرگىران.
- ۳- ئايىنەكانى چىن و يابان. وەرگىران.
- ۴- مافى مرؤف و دىموكراسى، كۆمەلىك وتارى فيكرى و فەلسەفى. وەرگىران.
- ۵- پەنجەرەكانى ژيان، كۆمەلە وتار، ئامادە كردن و وەرگىران.
- ۶- نەتەووناسى، وتار و گفتوگو.
- ۷- سوھرەووردى، رەخنە و شىكارى، ن. د. د. حسن ئەنسارى. وەرگىران.
- ۸- گەرەتر لە ئايدۆلۇژيا، ن. د. عبدالكرىم سروس. وەرگىران.
- ۹- سوھرەووردى، لەمەر ھزر و فيكرى سوھرەووردى، وەرگىران.
- ۱۰- گيان و جىھان، ھەلبىزاردەي وتەكانى مەولانای رۆمى، وەرگىران.
- ۱۱- رزگارى، ھەلبىزاردەي وتەكانى مەھاتماگاندى، وەرگىران.
- ۱۲- ئەخلاق و عەدالەت، كۆمەلە نووسەر. ئامادە كردن و وەرگىران.
- ۱۳- پەنجەرەي ناز، كۆمەلە گفتوگوئىك لەمەر ئەدەبىيات و عىرفانى كوردى، ئامادە كردن.
- ۱۴- فيكرى ناسكى غەمناك، د. سروس دەباغ، ئامادە كردن و وەرگىران.
- ۱۵- گىيانى گىنان، ژيان و گووتەكانى مەولانای رۆمى، ئامادە كردن و وەرگىران.
- ۱۶- ئەخلاقى دەسەلات، ئەخلاقى عەدالەت، د. عبدالكرىم سروس، وەرگىران.
- ۱۷- عىشق و جوانى، كۆمەلە نووسەر، وەرگىران.

جگە لە نووسىن و ئامادە كردن و وەرگىرانی چەندىن بابەتى فيكرى و فەلسەفى و ئەدەبى و لىكۆلىنەو و گفتوگو لەسالى (۱۹۹۷) ھو تەكو ئىستا بەبەردەوامى لە زمانەكانى (فارسى و عەرەبى)، لە گوڤارەكانى «ھەژان، چاوى ھەژان، ئىرانناسى، ئەمريكاناسى، سەردەم، زانستى سەردەم، ھەورامان، ھىشتا، پەيامى راستى، سۆسىۆلۇژيا، لقىن، رامان، تاوى كۆمەلايەتى، كەوانە، شرام، كۆچ، نووسىن، ئايندەسازى، پەنجەرە، روون، سەرچاوە، ئاوين، ئايندەسازى، رۇڤار». ھەرۆھا رۇژنامەكانى «خەبات، يەكگرتوو، كوردستان راپورت، ئاوينە، داھىنان، كوردستانى نوئى، چاودىر، ئاسۆ، كۆمەل، ئايندە، ژيانەو، خورمال، نسى، ئازانس».

خودا چلچرايه کی له ناسماندا هه نواسيوه

وتیان: چل شه و هوشه ی ماله کهت گسک بده
و بیشوره وه. شهوی چه له مین، هه زره تی «خزر»
دیت. چل سال ماله که م پاک کرده وه و شوردم و گسکم
دا «هه زره تی «خزر» نه هات. چونکه بیرم چوو بوو
هوشه ی خه لوه تی دلم پاک بکه مه وه و بیشوم.

* * *

وتیان: چله نشینی بکه. چل شه و خوت به و
خودا و خه لوه ت. شهوی چه له مین ده چپته سه ربانی
ناسمان. من چل سال له چله ی گه وره ی زستان تا کو
چله ی بچووکی هاوین بو چله دانیشتم، به لام هه رگیز
بونی بالایی و به رزیبه کم نه کرد. چونکه له یادم چوو
بوو که خوم به چل ستوون و پایه ی دونیا وه زنجیر
کردوه.

Tanya Haji | تەنیا حاجی

public channel

Description

بِسْمِ اللّٰهِ
الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

چەنالیك تاییهت به کتیب و بابەتی جیاواز

Queen city

شاری شازن

شاریک تاییهت به کۆمه لگایه کی جوان

له لایهن ئاقان به هجهت کراوه به pdf

بۆ خویننه ران

چه نال

<https://t.me/tanyahaji7>

بۆ پراو بو چون و پسیار بۆ کتیب مه یئیره!

@tanyahaji22

ئەکاونت!

<https://linktr.ee/tanyahaji22>